

حذف ارز ترجیحی؛ گام بلند اصلاح ساختار بودجه

حذف ارز ۴۲۰۰ می تواند ۲.۵ برابر رقم پیشنهادی مجلس برای طرح تامین کالاهای اساسی منبع جدید ایجاد کند و یارانه سه دهک پایین درآمدی را به هر نفر حدود ۳۵۰ هزار تومان افزایش دهد. به گزارش مهر، با قصور دولت در انجام اصلاحات ساختاری در لایحه بودجه ۱۴۰۰ کل کشور، اینک این مسئولیت سندگان بر دوش مجلس است که با اتخاذ تصمیمات بزرگ، بار اصلاح ساختار را به سرمنزل مقصود برساند. به اذعان کارشناسان، حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰

تومانی که بیش از سه سال است میهمان اقتصاد ایران است و در این مدت خسارات فراوانی را متوجه سفره مردم، فعالان شناسنامه دار اقتصادی و فضای کسب و کار کشور کرده، از جمله اصلاحات مهمی است که انتظار می‌رود توسط مجلس اتخاذ شود.

فروردین ۹۷ بود که دولت تصمیم گرفت نرخ ارز را تک نرخי کرده و هرگونه معامله در قیمت‌های بالاتر از آن‌را قاچاق اعلام کند. اسحاق جهانگیری در این باره گفت: دولت تصمیم است به مردم اطمینان دهد که قادر است اقتصاد کشور را باثبات، با اطمینان و قابل پیش‌بینی اداره کند. به همین دلیل تصمیم گرفتیم که نرخ دلار برای تمام فعالان اقتصادی و برای رفع همه نیازهای قانونی و اداری آنان، نیازهای خدماتی مسافران، دانشجویان، محققان و دانشمندی که برای کارهای تحقیقاتی خود به ارز نیاز دارند، ۳۲۰۰ تومان باشد.

اکثر قریب به اتفاق کارشناسان اقتصادی این تصمیم را به ضد منافع مردم دانستند و احتمال بروز انواع و اقسام فساد را گوسزد کردند اما گوش دولت بدهکار هیچکدام از این انتقادات نبود؛ تبعات و فساد توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی چنان گسترده شد که صدای فعالان بخش خصوصی را هم درآورد. فعالان شناسنامه دار بخش خصوصی بارها اذعان کردند ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت ویژه ای است که در اختیار افرادی خاص قرار می‌گیرد و قدرت رقابت را از بخش خصوصی شناسنامه دار سلب می‌کند.

وزیر سابق بازرگانی، صنایع و معادن تهران نیز اخیراً ارز ترجیحی را «ام الفساد» اقتصاد ایران خواند و خواستار حذف آن شد.

ارز دولتی ثابت ماند اما قیمت برخی کالاها دوبرابر شد!

سیاست ارز ترجیحی نه فقط قدرت رقابت فعالان اقتصادی شناسنامه دار را

ضعیف و بازار برخی کالاهای وارداتی را در انحصار برخی واردکنندگان خاص قرار داد حتی در کنترل قیمت کالاها نیز آنگونه که باید مؤثر نبود. خلاف آنچه مورد انتظار مسئولان کشور بود باعث ثابت ماندن قیمت کالاهای اساسی نشد. با مقایسه قیمت کالاهایی مانند گوشت قرمز و یا چای متوجه می‌شویم که با وجود ثابت ماندن نرخ ارز ترجیحی قیمت این کالاها از اسفند ۹۶ تا آذر ۹۸ بیش از دو برابر شده است! جزئیات این تغییرات در جدولی که مرکز پژوهش‌های مجلس آن‌را تدوین کرده آمده است.

ارز ترجیحی هم بیب المال را به یغما برد هم تولید را نابود کرد
نکته قابل توجه آنجاست که نه فقط توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی باعث کنترل قیمت نشد، بلکه مسئولان برای کنترل قیمت در برخی بازارها، به افزایش واردات روی آوردند. مرکز پژوهش‌های مجلس معتقد است هرچند قیمت برخی از کالاها پس از یک دوره نوسان شدید (مانند مرغ، شکر و …) در بازار کنترل شده است، اما واردات این کالاها و در نتیجه حجم بالای تولید داخل و هدررفت منابع ارزی صورت گرفته است. برای مثال در حالی که ایران در سال‌های گذشته صادرکننده مرغ بوده، در نهمایه نخست سال ۱۳۹۸ بیش از دو میلیون دلار واردات گوشت مرغ داشته است.

کنترل‌های قیمتی صورت گرفته بر روی قیمت مرغ باعث آسیب جدی به تولید مرغ در ایران شده و ضرر و زیان برای این واحدهای تولیدی به همراه داشته است و این درحالی است که دولت با اختصاص ارز ۴۲۰۰ به نهادهای تولید، ادعای حمایت از تولیدکنندگان این محصولات را دارد.

ارز ترجیحی در بودجه ۱۴۰۰ وجود دارد؟
این سیاست اشتباه باعث شده تا به

را مکلف به پرداخت ۱۲۰ هزار تومان به ازای هر نفر برای سه دهک پایین درآمدی جامعه کرد. اگر مبنای محاسبه طرح تامین کالاهای اساسی را مینا قرار دهیم، با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌توان یارانه سه دهک پایین درآمدی را ۳۰۰ هزار تومان به ازای هر نفر افزایش داد که با رقم پرداختی فعلی، حدود ۳۵۰ هزارتومان می‌شود.

معاون اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس درباره راه‌های جایگزین تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌گوید: بخشی از پول حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را می‌توان مستقیماً به مصرف‌کنندگان اختصاص داد اما نه لزوماً به همه مردم. سه یا چهار دهک اول جامعه مانند پزشکان و وکلا لزومی ندارد که یارانه بگیرند.

دولتی که حاضر نیست با تبعات اجتماعی یک تصمیم درست مواجه شود!

یکی از دلایل مهمی که بنظر می‌رسد موجب شده دولت نتواند برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تصمیم قاطع اتخاذ کند، برنامه در اظهارنظری گفته است: در لایحه بودجه سال آینده، ۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی شامل ۲ میلیارد دلار برای معیشت و ۶ میلیارد دلار برای نهاده‌ها و کالاهای اساسی دیده شده است. البته دولت در بودجه ۱۴۰۰ به نحو زیرکانه‌ای راه را برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی باز گذاشته است. در بند ۴ جز ب تبصره ۱ بودجه آمده است، در صورت تغییر نرخ ترجیحی مورد استفاده در این قانون به نرخ سامانه معاملات الکترونیکی (ETS)، به دولت اجازه داده می‌شود منابع وصولی را به ردیف درآمدی شماره ۱۶۰۱۳۶ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید. منابع واریزی از محل ردیف شماره ۵۳۰۰۰۰-۷۱ جدول شماره (۹) این قانون صرف تامین معیشت و سلامت مردم می‌شود.

یارانه دهک‌های پایین درآمدی می تواند ۷ برابر شود
اگر نرخ ارز در حال حاضر حدود ۲۴ هزار تومان در نظر گرفته شود. مایه تفاوت ارز ترجیحی از ارز آزاد برای ۸ میلیارد دلاری که قرار است در سال آتی صرف ارز ترجیحی شود، رقم ۱۶۰ هزار میلیارد تومان می‌شود؛ این در حالی است که رقم در نظر گرفته شده برای طرح تأمین کالاهای اساسی که حدود ۴۲۰۰ تومانی را به سرانجام برساند یا خیر.

اعتضاد

سه‌شنبه ۱۶ دی‌ماه ۱۳۹۹

شماره ۴۱۰۲

خبر

حذف امتیاز گواشی مسافری و پستی

همسایه از جمله عراق، افغانستان و ترکیه اقدام به بست گواشی به ایران می‌کردند که این- از نظر گمرک ایران طبیعی به نظر نمی‌رسید.

وی یادآور شد که براین اساس با طرح موضوع در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تصمیم بر این شد که معافیت ۵۰ دلاری گواشی‌های پستی حذف و نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی برای محاسبه حقوق ورودی حذف شود که در نهایت با پیشنهاد ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک ایران در جلسه ستاد تنظیم بازار مطرح و به تصویب این مرجع رسید. براین اساس از این‌ پس ورود گواشی‌های پستی بدون هیچ معافیتی بوده و حقوق ورودی گمرکی آن براساس نرخ سنا و با پرداخت دو برابر سود بازرگانی انجام می‌شود.

این مقام مسئول در گمرک ایران تاکید کرد که اگر بیش از یک گواشی بنام یک شخص پستت شده باشد گمرک ایران نسبت به مرجوع کردن مازاد آن اقدام کرده و فقط یک گواشی را رجیستر خواهد کرد.

اختلاف ۲.۵ میلیونی گواشی پستی به مسافری ایفون ۱۲ صفر شد

وی در رابطه با جریان اخیر مربوط به گواشی‌های ایفون ۱۲ و این‌که مسافران به طور گسترده‌ای با خود از این مدل همراه داشته و یا در بسته‌های پستی زیادی گواشی ایفون ۱۲ وجود داشت گفت که در حال حاضر با حذف معافیت‌های گواشی‌های پستی و ارز ۴۲۰۰ تومانی آن اختلاف ۲.۵ میلیون تومانی گواشی پستی که نسبت به گواشی همراه مسافر ی وجود داشت حذف شده است.

وی در ادامه با اشاره به این‌که در مهرماه سال گذشته در رابطه با گواشی همراه مسافر تصمیماتی اتخاذ شده بود توضیح داد که طبق تسهیلاتی که گمرک برای مسافران در نظر گرفته می‌توانند سالانه یک گواشی همراه خود به کشور بیاورند و مشمول معافیت هایی هم می‌شد. اما در سال گذشته طی بررسی‌های صورت گرفته و با طرح موضوع در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و مصوبه ستاد تنظیم بازار، قرار بر این شد که معافیت ۸۰ دلاری واردات گواشی مسافری نیز حذف شود و حقوق و عوارض ورودی آن نیز با گمرکی و سود بازرگانی و بدون مطالبه کارت بازرگانی با مجوزهای مقرر بلامانع است، اظهار کرد: در رابطه با گواشی‌های پستی نیز این موضوع قابل اجرا بود اما از چندی پیش بررسی‌های گمرک نشان داد که به نوعی ورود گواشی پستی جنبه تجاری پیدا کرده است.

مزیت گواشی مسافری و پستی حذف شد
وی با بیان این‌که ترخیص کالاهای پستی –به استثنای اقلامی که از نظر شرعی یا قانونی ممنوعیت دارد- اگر کالا جنبه تجاری پیدا نکند به ارزش حداکثر ۵۰ دلار بدون پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و بدون مطالبه کارت بازرگانی با مجوزهای مقرر بلامانع است، اظهار کرد: در رابطه با گواشی‌های پستی نیز این موضوع قابل اجرا بود اما از چندی پیش بررسی‌های گمرک نشان داد که به نوعی ورود گواشی پستی جنبه تجاری پیدا کرده است.
ارونقی گفت: مشاهده شد که افراد از کشورهای دیگر و از جمله کشورهای

خبر

صدور مجوز فعالیت تالارها در مناطق زرد

صدور مجوز فعالیت تالارها در مناطق زرد رئیس اتاق اصناف ایران از تدوین پروتکل‌های تکمیلی فعالیت صنوف در صورت تداوم شرایط کرونایی و همچنین اجازه فعالیت تالار داران در مناطق زرد کرونایی خبر داد.
به گزارش مهر به نقل از اتاق اصناف ایران، سعید ممبینی در نشست با رؤسای اتحادیه تولیدکنندگان و فروشندگان پوشاک، کیف و کفش با هدف بهبود پروتکل‌های تکمیلی جهت اجازه فعالیت صنوف در مناطق زرد کرونایی و طرحی شده که در مناطق نارنجی نیز تالار داران با ظرفیت محدود بازار شب عید علیرغم تداوم شرایط کرونایی، گفت: درصدد هستیم با تدوین پروتکل‌های تکمیلی برای صنوف مختلف، شرایطی ایجاد شود تا همه کسب و کارها بتوانند در صورت تداوم این وضعیت اجازه فعالیت داشته‌باشند و این مساله یکی از کارهای لازمی بود که برای جلوگیری از سدمه بیشتر به رهنه اصناف باید صورت می‌گرفت.

رئیس اتاق اصناف ایران افزود: بیماری کرونا اثرات بسیار زیادی بر اقتصاد کشور به خصوص بخش اصناف برخی از صنوف که کالا و خدماتشان تابع شرایط متغذ مانند تغییر فصل و مد بودند مانند صنوف پوشاک، کیف و کفش و … داشت که از این صنوف در سال گذشته به دلیل شرایط کرونایی و تعطیلی‌های مکرر نتوانستند کالای خود را عرضه و به فروش برسانند و به همین دلیل ضرر و زیان زیادی را متحمل شدندوی با بیان اینکه مقرر شد با توجه به شرایط تدویمی بیماری کرونا حتی المقصور صدمه بیشتری به بنده اصناف وارد نشود، اظهار داشت: با برنامه‌ای تدوین شده در صدد هستیم برای رسته‌های مختلف پروتکل‌های تکمیلی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:
مسعودخاکبازان
آدرس دفتر مرکزی:
میدان شیخ بهائی پلاک ۱۲ وادحد ۵۷
۰۲۱-۸۸۰۵۶۳۸۷ تلفن:
پاپ:کارگر تلفن:۱۶۱۳۳۶۸۶

خبر

قرنطینه عامل حفظ و پایداری صادرات محصولات کشاورزی

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور، قرنطینه را اصل نخست برای حفظ و پایداری صادرات محصولات کشاورزی عنوان کرد. به گزارش خزرگزاری مهر به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، کیخسرو چنگلویی در نشست هم‌اندیشی برای حل مسائل قرنطینه صادرات و واردات در استان گیلان، گفت: حوزه حفظ نباتات بسیار مهم است و با قرنطینه می‌توان از ورود و خروج اقات جلوگیری کرد.

وی توفیقات در صادرات را گره خورده به قرنطینه و حفظ نباتات دانست و اظهار داشت: قرنطینه انسانی ساده‌تر از قرنطینه گیاهی است چراکه قرنطینه نباتی دائمی و بسیار حساس است. رئیس سازمان حفظ نباتات کشور، اولین اشتباه را آخرین اشتباه در بخش قرنطینه بیان و خاطرنشان کرد: با حجم صادراتی که در کشور برای محصولات کشاورزی داریم، باید در بخش قرنطینه که به شدت برای ما مهم است، دقت را افزایش دهیم. به گفته وی، ارزیابی در دنیا دیگر فقط هنگام تحویل نیست، بلکه تمام پروسه کاشت، داشت و برداشت مورد توجه قرار می‌گیرد.

چرا از بزرگترین پیمان تجارت آزاد جهان جا ماندیم؟

رئیس اتاق بازرگانی ایران می‌گوید که جا ماندن ایران از توافقات بین المللی تجارت آزاد در نقاط مختلف جهان، می‌تواند برای کشور گران تمام شود.

به گزارش ایسنا، غلامحسین شافعی با اشاره به بزرگترین توافق تجارت آزاد جهان که چند هفته قبل میان ۱۵ کشور در آسیا و اقیانوسیه به امضا رسید، اظهار کرد: این توافق از نظر تعداد کشورهای حاضر در آن و وسعت جغرافیایی و جمعیتی که در بر می‌گیرد در نوع خود بی نظیر بود و در حالی که می‌شد نام ایران نیز در این فهرست جای بگیرد، متأسفانه ما این فرصت طلایی را از دست دادیم.

وی با اشاره به حضور کشورهایی در این توافق که تا پیش از این، در رقابت‌های اقتصادی گسترده با یکدیگر قرار داشتند، بیان کرد: در این توافق برای نخستین بار تجارتی آزاد میان چین و دو کشور مهم ژاپن و کره جنوبی به امضا رسیده است. این در حالی است که امروز چین، رقیب اصلی آمریکا و ژاپن و کره، متحان این کشور در شرق آسیا، به شمار می‌روند. این توافق اما نشان می‌دهد که قرار از دیدگاه‌های سیاسی، این کشورها برای دستیابی به منافع ملی خود، حاضر به اقدامات گسترده هستند.

به گفته رئیس اتاق بازرگانی ایران، توافق‌هایی که برای تجارت آزاد بسته می‌شود، راه را برای صادرات و واردات با سرعت بیشتر باز می‌کند و برای کشوری مانند ایران که قصد حضور در بازارهای بین المللی دارد اهمیت فراوانی خواهد داشت اما عدم حضور ایران چه در این توافق و چه در توافقاتی مشابه، باعث می‌شود انزوای اقتصادی کشور تشدید شود.شافعی با اشاره به اولویت‌های کلان تعریف شده برای کشور در این حوزه، تصریح کرد اگر ما قادر عضویت در سازمان تجارت جهانی را داریم، باید مقدمات لازم را برای چنین اقدامی فراهم کنیم اما متأسفانه نیوسته به توافقات مهم این جنبی که بخش مهمی از جمعیت و جغرافیای جهان در آن فعال هستند، کار را برای ما دشوارتر از قبل می‌کند. به گفته وی، در کنار منافع مستقیم تجارت آزاد، ورود به توافقاتی بین المللی در ساختار تصمیم‌گیری کشور و حرکت به سمت توسعه اقتصادی در حوزه‌های مختلف نیز بسیار مهم است و از این رو باید تصمیم‌گیران در این زمینه گام‌های جدی بردارند.

بازار مسکن تغییر جهت داده است

یک کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه کاهش یک درصدی ماهانه قیمت مسکن شهر تهران در برابر افزایشهای ۱۰ درصدی قبل از آن عدد قابل توجهی محسوب نمی‌شود گفت:این‌ها حال کاهش جزئی قیمت، نمادی از تغییر جهت بازار از افزایش لحام گسیخته به دوره ثبات نسبی است.

مهدی روانشادیان در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: پس از سه سال افزایش ملوام قیمت مسکن و التهابات شدید بازار که منجر به ۵.۵ برابر شدن قیمت شد، گزارش آذرماه بانک مرکزی حاکی از کاهش ۱.۱ درصدی میانگین قیمت‌ها در آذر ماه نسبت به ماه قبل است. وی افزود: اگرچه این کاهش در برابر افزایشهای ماهانه بیش از ۱۰ درصد قابل ملاحظه نیست اما نمادی از تغییر جهت بازار از افزایش لحام گسیخته به دوره ثبات نسبی است. این کارشناس بازار مسکن با اشاره به ۲۵۵۵ فقره معامله مسکن در آذرماه ۱۳۹۹ که افت ۷۴ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد گفت: این به معنای رکود مطلق معاملات است. در یکی از مناطق تهران فقط ۱۹ معامله ثبت شده است. روانشادیان تصریح کرد: مهم معاملات واحدهای نوساز زیر ۵ سال از حدود ۵۰ درصد سه‌ساله‌ای پیش به ۳۹ درصد رسیده و حدود ۵۵ درصد معاملات برای واحدهای زیر ۸۰ متر بوده که نشان‌ه های تضعیف قدرت خریدار در سالهای اخیر است.

وی با بیان اینکه در ۱۲ منطقه از مناطق ۲۲ تقاط گانه تهران فقط ۳۰ درصد معاملات به ثبت رسیده گفت: این نمایه نیز حاکی از عدم توازن منطقه ای معاملات و بورس بودن مناطق محدودی از شهر است.این کارشناس بازار مسکن اظهار کرد: به نوعی پیش بینی های آبان و آذر محقق شده و به نظر می‌رسد قیمت‌ها وارد مرحله نوسانات کوچک و تثبیت و با ماندن از تورم عمومی شده و حداقل تا شش ماه دیگر با چنین بازاری روبرو خواهیم بود.روانشادیان اظهار امیدواری کرد با تسهیل فرایند صدور پروانه ساختمان، بهبود فضای کسب و کار صنعت ساختمان، حمایت دولت و تغییر در رویکردها از کاهش بیش از این ساخت و عرضه مسکن و التهاب بعدی بازار جلوگیری شود.بهر گزارش ایسنا، آذرماه ۱۳۹۹ متوسط قیمت مسکن شهر تهران بر اساس معاملات ماه مذکور ۲۶ میلیون و ۹۱۰ هزار تومان در هر متر مربع بوده که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل ۷۳.۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در شهر تهران به تفکیک عمر بنا حاکی از آن است که واحدهای تا پنج سال ساخت با سهم ۳۹.۱ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند.

^[1] به گزارش مهر، با قصور دولت در انجام اصلاحات ساختاری در لایحه بودجه ۱۴۰۰ کل کشور، اینک این مسئولیت سندگان بر دوش مجلس است که با اتخاذ تصمیمات بزرگ، بار اصلاح ساختار را به سرمنزل مقصود برساند